

Marktconsultatie Mastenbroek-IJssel

Verslag

Colofon

Waterschap Drents Overijsselse Delta

Opdrachtgever: Waterschap Drents Overijsselse Delta
Projectnaam: HWBP Mastenbroek-IJssel
Projectfase: Planuitwerkingsfase
Documentnaam: Marktconsultatie Mastenbroek-IJssel – verslag

Documenthistorie

Versie	Datum	Opsteller	Controle	Vrijgave	Omschrijving
1.0	16-6-'26	Contractmanager	Inkoop	IPM-team	Definitief verslag

Inhoudsopgave

1. Inleiding	4
2. Proces marktconsultatie	5
3. Uitwerking dilemma's	6
3.1. Dilemma 1 – Tevreden omgevings vs. Werkruimte / tijdelijke effecten	6
3.2. Dilemma 2 – Duurzaam, slim ingepast ontwerp en uitvoeringsplan vs. Vlotte en eenvoudige aanbesteding	6
3.3. Dilemma 3 – Trechteren middels visiedocument of loting (sneller)?	7
3.4. Dilemma 4 – Parallel worden nog een aantal HWBP-projecten aanbesteed, hoe kunnen we hier het beste mee omgaan om deze inkoopdoelstelling te halen? Doorpakken of juist vertragen?	7
3.5. Dilemma 5 – Huidig IB benutten en tegelijk ON ontwerpverantwoordelijkheid laten nemen vanaf start DO	7
3.6. Dilemma 6 – Subsidie PU staat vast bij gunning aan ON, hoe borgen we commitment ON op dit budget?	8
3.7. Dilemma 7 – 170 mio als richtbudget, hoe stimuleren wij optimalisaties die leiden tot kostenbesparing en een veilig en gedragen plan?	8
4. Conclusie	10

1. Inleiding

Voor het project Mastenbroek-IJssel is een marktconsultatie georganiseerd om het project onder de aandacht te brengen bij de markt en inzicht te krijgen in hoe marktpartijen aankijken tegen de dilemma's binnen het project. De consultatie had meerdere doelen. Enerzijds zijn marktpartijen geïnformeerd over het project, de scope en de verwachte planning van de aanbesteding. Anderzijds is met de markt in gesprek gegaan over een aantal inhoudelijke dilemma's die binnen het project spelen. Deze aanpak heeft het doel kennis en ervaring uit de markt op te halen en deze te benutten bij de verdere voorbereiding van de aanbesteding en het opstellen van de contractstukken.

Tijdens de marktconsultatiebijeenkomst heeft het projectteam een presentatie gegeven. Hierin is onder meer ingegaan op:

- de achtergrond en opgave van het project;
- de organisatie van het projectteam;
- inhoudelijke toelichting vanuit verschillende disciplines (onder andere omgevingsmanagement, technisch management, contractmanagement en projectbeheersing);
- de beoogde samenwerking in het project;
- en een aantal concrete dilemma's waar het projectteam voor staat.

Deze dilemma's zijn expliciet aan de markt meegegeven, met het verzoek om hierop schriftelijk te reageren en hun visie te delen. Na afloop van de presentatie was er gelegenheid voor informeel contact tussen projectteam en marktpartijen. Vragen die tijdens de bijeenkomst zijn gesteld, zijn niet vastgelegd.

De opbrengsten uit de marktconsultatie zijn in dit verslag geanonimiseerd samengevat en vormen input voor de verdere uitwerking van het project en de aanbestedingsstrategie.

2. Proces marktconsultatie

De marktconsultatie heeft plaatsgevonden op vrijdag 22 mei 2026. Tijdens deze bijeenkomst zijn het project en de bijbehorende dilemma's gepresenteerd. Marktpartijen hebben vervolgens de gelegenheid gekregen om tot en met 10 juni 2026 schriftelijk te reageren op deze dilemma's. De inzichten uit de schriftelijke reacties zijn geanonimiseerd verwerkt in dit verslag.

De ontvangen reacties zijn door het projectteam geanalyseerd en samengevat in dit verslag. De verwerking is zodanig gedaan dat inzichten op hoofdlijnen zijn weergegeven, zonder herleidbaarheid naar individuele partijen. De consultatie heeft geleid tot inhoudelijke reacties, waarin zowel overeenkomsten als verschillen in benadering door de diverse marktpartijen zichtbaar zijn.

De volgende partijen hebben gereageerd op de dilemma's:

- Dijkzone Alliantie (GMB, DV, Ploegam)
- Nonak B.V.
- Tetra Tech Consulting B.V.
- Heijmans Infra B.V.
- Van Oord Nederland BV
- KWS Infra B.V.
- Dijkgenoten (van den Herik, FL BV, Bam Infra)
- Aannemingsmaatschappij Van Gelder B.V.
- Boskalis Nederland B.V.
- Aveco de Bondt B.V.
- Martens en van Oord Aannemingsbedrijf B.V.
- Oever Grond en Waterwerken B.V.

Figuur 1 Marktconsultatie bijeenkomst 22 mei 2026

3. Uitwerking dilemma's

3.1. Dilemma 1 – Tevreden omgevings vs. Werkruimte / tijdelijke effecten

Uit de ontvangen reacties komt een eenduidig beeld naar voren dat dit dilemma in de kern niet wordt gezien als een harde tegenstelling, maar als vraagstuk waarin een optimale balans moet worden gevonden. Er is een breed gedragen beeld dat voldoende werkruimte een belangrijke randvoorwaarde is voor een efficiënte en veilige werksituatie. Daarnaast wordt benadrukt dat werkruimte ook van invloed is op planning en kosten. Tegelijkertijd wordt benadrukt dat draagvlak in de omgeving essentieel blijft.

Een belangrijk inzicht is dat werkruimte niet alleen als uitvoeringsvraagstuk wordt gezien, maar ook als middel om hinder te beperken. Zo wordt benoemd dat het tijdelijk verruimen van werkzones of het werken in fasen kan bijdragen aan een kortere uitvoeringsduur en daarmee minder langdurige overlast. Daarbij wordt ook benadrukt dat een bewuste afweging nodig is, waarbij hinder (beperkende) maatregelen, veiligheid, kosten en uitvoerbaarheid expliciet tegen elkaar worden gewogen. Het maken van deze afweging vraagt om inzicht in de belangrijkste hinderfactoren en het expliciet onderbouwen van keuzes. Tegelijkertijd wordt gewezen op het belang van zorgvuldige communicatie en afstemming met de omgeving. Eén van de partijen geeft al een indicatie mee voor de benodigde werkruimte.

De nuance zit met name in de mate waarin werkruimte vooraf moet worden vastgelegd. Sommige reacties pleiten voor duidelijke begrenzing van ruimtebeslag, terwijl andere aangeven dat juist flexibiliteit nodig is om efficiënte uitvoeringskeuzes te kunnen maken.

3.2. Dilemma 2 – Duurzaam, slim ingepast ontwerp en uitvoeringsplan vs. Vlotte en eenvoudige aanbesteding

In de reacties komt duidelijk naar voren dat er behoefte is aan een goede balans tussen snelheid, inhoudelijke kwaliteit en het uitdagen van de markt op haar expertise. Vrijwel alle reacties onderstrepen het belang van een integraal ontwerp waarin duurzaamheid, uitvoerbaarheid en omgeving vroegtijdig worden meegenomen.

Er worden echter verschillende opvattingen gegeven over waar het zwaartepunt van de uitwerking moet liggen. Aan de ene kant wordt benadrukt dat een goede inhoudelijke basis vooraf nodig is om risico's te beperken en te voorkomen dat de aannemer in de aanbestedingsfase wordt belast met een uitgebreide ontwerp-opgave. Aan de andere kant wordt het juist waardevol gevonden om ruimte te laten voor de markt, zodat het ontwerp in een latere fase gericht kan worden geoptimaliseerd. Dit wordt vaak gekoppeld aan het werken vanuit een goed voorlopig ontwerp, waarbij in de DO-fase alleen wordt bijgestuurd als dit aantoonbaar meerwaarde heeft. Tegelijkertijd wordt benoemd dat de kracht van de aannemer vooral ligt in het inbrengen van uitvoeringskennis, bijvoorbeeld ten aanzien van maakbaarheid, uitvoeringsfasering en het realistisch bepalen van tijdelijk ruimtebeslag.

Een aantal partijen geven aan dat het belangrijk is om techniek en inhoud onderdeel te laten zijn van het gunningscriterium. In meerdere reacties wordt daarbij specifiek voorgesteld om in de aanbesteding te werken met een gerichte casus of praktijkvraagstuk. Een enkele reactie benoemt een (team)interview als onderdeel van het gunningscriterium. Een andere suggestie is om het vermogen van partijen om tot slimme, duurzame, innovatieve en uitvoerbare oplossingen te komen te beoordelen in plaats van uitgebreide en kostbare ontwerpen uit te werken. Een dergelijke aanpak wordt gezien als een manier om inhoudelijke kwaliteit te toetsen met minder inspanning. Enkele reacties wijzen expliciet op het risico van een te snelle aanbesteding zonder voldoende inhoudelijke basis, terwijl andere reacties juist het risico benadrukken van een langdurige voorbereiding. Ook wordt door een aantal partijen aangegeven dat het onwenselijk is om in het gunningscriterium een (volledig) uitgewerkt ontwerp te vragen. Het advies is om dit te doen na gunning.

3.3. Dilemma 3 – Trechteren middels visiedocument of loting (sneller)?

De reacties laten zien dat selectie op kwaliteit breed wordt gedragen in de markt. Er is min of meer consensus onder alle partijen dat loting minder/niet wenselijk is voor dit project, omdat hiermee geen inhoudelijk onderscheid wordt gemaakt tussen partijen. Voor een project met deze complexiteit en opgave wordt het over het algemeen belangrijk gevonden om te kunnen selecteren op onder andere visie, samenwerking, projectfit en aanpak.

Een deel van de reacties ziet een visiedocument als een geschikt middel om in een vroeg stadium inzicht te krijgen in de visie van partijen op het project en de samenwerking (houding en aanpak) en daarmee gericht te kunnen selecteren op kwaliteit. Hierbij wordt aangegeven dat bij het vragen van een visie dit niet beoordeeld dient te worden als concrete projectspecifieke aanpak. Andere reacties geven aan dat de wijze waarop partijen in de aanbesteding worden bevraagd en beoordeeld, zoals via een visiedocument of plan van aanpak, een relatief zware inspanning vragen van marktpartijen, zowel in tijd als kosten. Zij beschrijven daarom een meer efficiënte of lichtere vorm van selectie of nadere selectie waarbij wel op kwaliteit en referenties wordt gestuurd, maar met een lagere inschrijvingslast. Als alternatieven worden een compact visiedocument of een compact plan van aanpak hoe de projectdoelstellingen te realiseren genoemd. Ook wordt de suggestie gedaan om het trechterdocument mee te laten wegen in de uiteindelijke beoordeling en gunning. Eén van de partijen doet de suggestie om ook een (kort) individueel gesprek te organiseren in de trechterfase.

3.4. Dilemma 4 – Parallel worden nog een aantal HWBP-projecten aanbesteed, hoe kunnen we hier het beste mee omgaan om deze inkoopdoelstelling te halen? Doorpakken of juist vertragen?

De reacties laten een duidelijke voorkeur zien voor het behouden van voortgang en voorspelbaarheid in het project en de aanbesteding. Veel partijen geven aan dat een stabiele en duidelijke planning essentieel is om intern capaciteit te kunnen reserveren. Doorpakken met een betrouwbare planning wordt daarom in de meeste reacties als wenselijk beschouwd. Tegelijkertijd wordt in enkele reacties benoemd dat afstemming met andere projecten zinvol kan zijn, maar dit wordt overwegend niet gezien als reden om de projectplanning daarop aan te passen. Het algemene advies is dat het waterschap haar eigen plan trekt en dit consequent blijft volgen, vooral als het gaat om de (aanbestedings)planning.

3.5. Dilemma 5 – Huidig IB benutten en tegelijk ON ontwerpverantwoordelijkheid laten nemen vanaf start DO

Uit de reacties komt een breed gedragen beeld naar voren dat het benutten van bestaande kennis en inzichten belangrijk is. Er wordt positief gekeken naar vormen van samenwerking waarbij de kennis uit de verkenning en het voorlopig ontwerp behouden blijft en verder wordt doorontwikkeld. Het betrokken houden van het huidige ingenieursbureau ook in de DO-fase wordt door meerdere partijen als zinvol en passend gezien. Daarbij wordt ook nadrukkelijk het belang van een zorgvuldige en goed georganiseerde opstartfase en (deels) overdracht benadrukt. Marktpartijen geven aan dat de continuïteit van kennis niet alleen afhankelijk is van partijen, maar vooral van de manier waarop informatie en ervaring uit eerdere fasen beschikbaar blijft en actief wordt benut.

Tegelijkertijd verschillen de opvattingen over de verdeling van verantwoordelijkheden. Een deel van de reacties spreekt zich uit voor een grotere rol van de opdrachtnemer in het ontwerp, inclusief bijbehorende verantwoordelijkheid en invloed op keuzes. Daarbij wordt aangegeven dat deze invloed noodzakelijk is om tot optimale en uitvoerbare oplossingen te komen. Andere reacties benadrukken het belang van regie door de opdrachtgever, met name op hoofdlijnen, kaders en keuzes met impact op omgeving en projectdoelen.

Oplossingsrichtingen die uit de reacties naar voren komen:

- het blijvend betrekken van het huidige door WDOD ingeschakelde ingenieursbureau in de vervolgfase. De meeste partijen zien geen toegevoegde waarde in het laten toetreden van een nieuw ingenieursbureau via de Opdrachtnemer;
- het werken met een integraal projectteam waarin kennis uit eerdere fases actief wordt gedeeld;
- het duidelijk beleggen van de ontwerpverantwoordelijkheid bij één partij.

Daarnaast wordt ook voorgesteld om samen met de geselecteerde Opdrachtnemer een optimale teaminvulling en werkverdeling te bepalen. Waarbij een aantal bepalende mensen van het ingenieursbureau betrokken blijft binnen het technisch team en tegelijkertijd de Opdrachtnemer ruimte en invloed krijgt om de ontwerp- en uitvoeringsverantwoordelijkheid te nemen.

De reacties laten zien dat er brede overeenstemming is over het belang van kennisbehoud en samenwerking, maar dat er verschillende visies bestaan op de wijze waarop dit het beste georganiseerd kan worden. De rode lijn is dat:

- een goede (warme) overdracht essentieel is;
- de rolverdeling (en mandaten) duidelijk moet zijn;
- en de opdrachtnemer voldoende invloed en verantwoordelijkheid moet hebben om tot optimale oplossingen te komen en ontwerpverantwoordelijkheid te nemen.

3.6. Dilemma 6 – Subsidie PU staat vast bij gunning aan ON, hoe borgen we commitment ON op dit budget?

De reacties benadrukken het belang van transparantie over budget en uitgangspunten. Marktpartijen geven aan dat duidelijke financiële kaders nodig zijn om realistische aanbiedingen te kunnen doen. Tegelijkertijd wordt in meerdere reacties specifiek aangegeven dat het niet voldoende is om het budget alleen vooraf vast te leggen. Er wordt juist nadruk gelegd op het gezamenlijk doornemen, toetsen en aanscherpen van budget en raming tijdens de gunningsfase en/of de opstartfase na gunning. De markt ziet dit als belangrijk om te komen tot een gedeeld begrip van uitgangspunten, risico's en aannames.

Openheid en transparantie worden hierbij door vrijwel alle partijen als randvoorwaardelijk benoemd. Dit betekent onder andere:

- inzicht in de opbouw van de raming;
- duidelijkheid over aannames, risico's en bandbreedtes;
- en ruimte om hierover het gesprek te voeren met de opdrachtnemer, tijdens de dialoofase en/of kort na de aanbesteding. Ook wordt door één van de partijen een tussenfase geadviseerd, om tussen voorlopige gunning en gunning tot een vastgestelde raming te komen passend binnen het PU-budget. Andere partijen stellen voor dit juist in de eerste fase na gunning te doen, als zijnde een nulopname.

De meningen verschillen in de mate waarin het budget vooraf strak moet worden vastgelegd.

Een deel van de reacties geeft aan dat een vooraf vastgesteld budget werkbaar is, mits dit goed onderbouwd is en ruimte laat voor verdere optimalisatie. Andere reacties wijzen erop dat te strikte budgetkaders kunnen leiden tot beperkingen in innovatie en het vinden van optimale oplossingen. En dat hooguit een inspanningsverplichting voor de markt passend is in combinatie met duidelijke en transparante kostenbewaking.

Als aandachtspunten worden onder andere genoemd:

- het in alle openheid en transparantie bespreken en valideren van budget en uitgangspunten tijdens de dialoog- en/of opstartfase om daarmee actief commitment te vragen;
- het blijvend monitoren en actualiseren van budgetten gedurende het proces;
- het duidelijk afbakenen van scope en uitgangspunten;
- en het creëren van gezamenlijk commitment op kostenbeheersing en optimalisatie;
- ingenieursbureau ook taakstellend deel laten nemen in het vastgestelde budget.

3.7. Dilemma 7 – 170 mio als richtbudget, hoe stimuleren wij optimalisaties die leiden tot kostenbesparing en een veilig en gedragen plan?

De reacties op dit dilemma laten een meer divers beeld zien dan bij sommige andere dilemma's. Waar het richtbudget door vrijwel alle partijen wordt gezien als een belangrijk referentiepunt, verschillen de opvattingen duidelijk over hoe actief hierop gestuurd moet worden en welke rol prikkels daarbij spelen. Er is brede overeenstemming dat het richtbudget een richtinggevend kader vormt en helpt om keuzes te structureren en te rapporteren. Daarbij wordt door vrijwel alle partijen benadrukt dat er ruimte moet blijven voor optimalisaties gedurende het proces.

De verschillen zitten voornamelijk in de inzet van prikkels en sturingsmechanismen. In de reacties worden onder andere de volgende benaderingen genoemd:

- Het toepassen van financiële incentives, bijvoorbeeld:
 - o het laten meedelen van de opdrachtnemer in gerealiseerde besparingen aan de hand van een vooraf gedefinieerde staffel;
 - o het investeren van door optimalisaties beschikbaar gekomen budget in innovaties of een pilot;
 - o het uitkeren van AKWR opslag over de vervallen (geoptimaliseerd) omzet;
- Het werken met een gezamenlijke kansen- en risicopot, waarbij:
 - o kansen en risico's deels collectief worden beheerd;
 - o afspraken worden gemaakt over de verdeling van mee- en tegenvallers;
- Een benadering waarin nadruk ligt op samenwerking en intrinsieke motivatie, waarbij wordt verondersteld dat optimalisatie voortkomt uit vakmanschap en gezamenlijke doelstellingen, juist zonder expliciete financiële prikkels.

4. Conclusie

De reacties vanuit de markt hebben een goed beeld opgeleverd van hoe de marktpartijen kijken naar de dilemma's binnen het project Mastenbroek-IJssel. De reacties laten zien dat er op hoofdlijnen veel overeenkomsten bestaan, maar dat de markt ook op onderwerpen verschillende werkbare richtingen ziet.

Op hoofdlijnen komt het volgende beeld per dilemma naar voren:

- **Werkruimte, omgeving en veiligheid**
Marktpartijen zien dit als een vraagstuk waar balans gevonden moet worden. Voldoende werkruimte wordt gezien als randvoorwaarde voor een efficiënte en veilige uitvoering, terwijl tegelijkertijd het belang van draagvlak, goede communicatie, het eerlijke verhaal en hinderbeperking in de omgeving wordt onderstreept.
- **Kwaliteit versus snelheid in de aanbesteding**
Er is brede steun voor een integrale benadering waarin duurzaamheid, uitvoerbaarheid en omgeving worden meegenomen. Tegelijkertijd wordt gezocht naar een efficiënte aanbesteding, bijvoorbeeld door gebruik te maken van gerichte uitvragen zoals casussen, in plaats van een grote ontwerpinspanning.
- **Selectie en trechtering**
Selectie op kwaliteit wordt belangrijk gevonden. Loten wordt als niet wenselijk gezien. Tegelijkertijd wordt aandacht gevraagd voor proportionaliteit van de inspanning. Dit vraagt om een efficiënte selectieprocedure met voldoende inhoud in het gunningscriterium, maar met beperkte tenderlasten.
- **Planning en samenloop projecten**
Marktpartijen hechten waarde aan duidelijkheid en voorspelbaarheid in de planning. Doorpakken en voldoen aan de planning wordt overwegend als wenselijk gezien.
- **Rol van het ingenieursbureau en opdrachtnemer**
Het belang van kennisbehoud en een goede overdracht wordt breed onderschreven. Tegelijkertijd wordt benadrukt dat de opdrachtnemer voldoende invloed moet krijgen om tot een maakbaar ontwerp te komen en daarin ontwerpverantwoordelijkheid te kunnen nemen. Heldere rolverdeling is daarbij zeer belangrijk. Door laten lopen van het huidige ingenieursbureau is voor veel partijen een logische en passende keuze.
- **Omgang met budget en commitment**
Transparante financiële kaders worden als randvoorwaarde gezien. Tegelijkertijd wordt het belangrijk gevonden dat ruimte blijft voor optimalisatie gedurende het proces tijdens de planuitwerking.
- **Richtbudget en optimalisatie**
Het richtbudget wordt gezien als belangrijk kader, waarbij verschillende benaderingen worden genoemd om optimalisaties te stimuleren. Deze variëren van expliciete financiële prikkels tot samenwerking op basis van vertrouwen en vakmanschap.

De opgehaalde inzichten worden meegenomen in de verdere uitwerking van het project en het aanbestedingsdossier, bestaande uit ondermeer de aanbestedingsleidraad en de overeenkomst.

Het projectteam van Mastenbroek-IJssel wil alle deelnemende partijen bedanken voor hun openheid en inhoudelijke bijdrage aan deze marktconsultatie.

